

 SKLEP PODRÓŻNIKA

Witold Grzesik • Tomasz Traczyk • Bartłomiej Wadas

BESKID NISKI

OD KOMAŃCZY DO WYSOWEJ

PRZEWODNIK KRAJOZNAWCZY

Witold Grzesik
Tomasz Traczyk
Bartłomiej Wadas

BESKID NISKI
OD KOMAŃCZY
DO WYSOWEJ
PRZEWODNIK KRAJOZNAWCZY

Wydawnictwo Sklepu Podróżnika • Warszawa 2015

Projekt okładki: Krzysztof Koszewski

Projekt typograficzny książki: Krzysztof Koszewski

Ilustracje: Adam Grzesik, Krzysztof Koszewski, Agnieszka Obstój,
Jerzy Padewski (Jerz), Ewa Traczyk

Mapa na okładce: Maria Ufnal

Rozdział o przyrodzie: Paweł Fabijański

Mapy zamieszczone w książce są wykonane na podkładzie map 1:100 000
Wojskowego Instytutu Geograficznego z lat 1937-1939

Copyright © Witold Grzesik, Tomasz Traczyk, Bartłomiej Wadas, Warszawa 2015

Copyright © Sklep Podróżnika Przemysław Chlebicki, Warszawa 2015

Wydanie I poprawione

Warszawa 2015

ISBN 978-83-7136-124-1

Wydawnictwo Sklepu Podróżnika

ul. Grójecka 46/50

02-320 Warszawa

tel. 22 658 46 26

www.podroznik.com.pl

redakcja@sp.com.pl

Redakcja: Witold Grzesik, Tomasz Traczyk, Bartłomiej Wadas

Koordinacja: Witold Grzesik

Spis treści

Okolice Komańczy	7
Komańcza 10, Rzepedź 17, Jawornik 21, Radoszyce 23, Dotzyca 27, Czystohorb 28	
W dolinie Wisłoka	33
Wisłok Górny i Dolny 33, Moszczaniec 41, Surowica 43, Darów 45, Polany Surowiczne 47, Wernejówka 51, Zawoje 52, Puławy 53, Tarnawka 54, Wisłoczek 56	
Jaśliska	61
Jaśliska 61, Wokół Jaślisk 77	
Nad górną Jasiołką	79
Jasiel 79, Rudawka Jaśliska 82, Wola Wyżna 83, Wola Niżna 85, Posada Jaśliska 88, Daliowa 93	
Wzdłuż węgierskiego traktu	99
Czeremcha 99, Lipowiec 102, Szklary 107, Królik Polski i Królik Wołoski 109, Bałucianka 112, Wólka 116, Deszno 118, Wołuszowa 120	
Wzdłuż dukielskiego traktu	123
Trzciana 124, Zawadka Rymanowska 128, Kamianka 133, Tylawa 134, Mszana 139, Smereczne 142, Zyndranowa 144, Barwinek 148	
Okolice Krempnej	155
Olchowiec 155, Wilsznia 159, Ropianka 160, Hyrowa 164, Myscowa 168, Polany 173, Huta Polańska 178, Ciechania 181, Żydowskie 183, Huta Krempska 185, Krempna 187, Kotań 195	
Przy drodze do Bardejowa	199
Świątkowa Mała 199, Świątkowa Wielka 202, Świerzowa Ruska 207, Rostajne 210, Wyszowatka 212, Grab 213, Ożenna 218	
Nad górną Wisłoką	223
Radocyna 223, Lipna 226, Długie 228, Czarne 231, Nieznajowa 237, Wołowiec 242, Jasionka 245, Krzywa 248, Banica 252	
Pod Magurą	257
Bartne 258, Małastów 270, Pętna 275, Pasma Magury Małastowskiej 279, Przysłup 281, Nowica 285, Leszczyny 292, Kunkowa 295	
W dolinie Zdyni	299
Konieczna 299, Zdynia 305, Ług 310, Gładyszów 310, Wirchne 318, Smerekowiec 319, Regetów 322, Skwirtne 328, Kwiatów 332	

Nad górną Ropą **337**

Klimkówka 337, Uście Ruskie 342, Oderne 349, Hańczowa 354, Ropki 358, Huta Wysowska 361, Blechnarka 362, Wysowa 367

Łemkowie **377**

Rys etnograficzny 377, Pochodzenie Łemków 383, Świadomość grupowa Łemków 386, Powojenne dzieje Łemków 391, Współczesna Łemkowszczyzna 397

Kultura materialna Łemków **401**

Zajęcia Łemków 401, Domy Łemków 408, Cerkwie łemkowskie 412, Krzyże i kapliczki 419

Wyjątki z historii **423**

Stulecia X–XIV 423, Stulecia XVI i XVII – czas zbójnictwa i grabieży 425, Konfederacja barska 426, Czasy zaboru austriackiego 427, I wojna światowa 428, Wrzesień 1939 431, Okupacja 1939–1945 431, Operacja dukielska 433, Konflikt w latach 1944–47 434

Osadnictwo **437**

Etapy osadnictwa 437, Prawa lokacyjne 440

Wyznania Łemkowszczyzny **447**

Grekokatolicyzm 447, Prawosławie 454, Doktryna i obyczaje Kościoła wschodniego 456, Cerkiew, ikonostas, liturgia 462, Wyznania współczesnej Łemkowszczyzny 474

Przyroda Beskidu Niskiego **479**

Literatura **485**

Indeks **498**